

lige saa urigtigt er det ogsaa overfor dem, der skal begynde disse Hjem, fordi det, hvis man skal kunne bygge et saadant nyt Hjem op, er aldeles nødvendigt, at de, der kommer i Betragtning, ikke blot har den fornødne rent faglige Dygtighed, men ogsaa har den økonomiske Evne, der viser sig i, at de i Forvejen har opsparret det Beløb, som Loven her fastsætter. Jeg vil overfor det ærede Medlem Hr. Olufson sige, at naar det her forlanges, at de paagældende skal være i Besiddelse af $\frac{1}{10}$ af Byggesummen — og det er jo fælles for begge Love —, saa er dette Krav om, at de paagældende Ansøgere skal være i Besiddelse af $\frac{1}{10}$ af Beløbet lige saa gammelt som Lovgivningen paa dette Omraade; vi har altid været enige om, at saa meget kunde der forlanges, og at det var et Minimum af, hvad der kunde forlanges, og der er i saa Henseende ikke sket nogen Forringelse hverken af den ene eller anden af de Love, der her er Tale om. Men jeg mener, at lige saa rigtigt som det er at stille disse Krav, lige saa rigtigt er det ogsaa, for saa vidt Driftslaan angaar, at man ikke tilbyder Laan, uden at der er et fornuftigt Grundlag derfor. Og jeg vil overfor det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, der bebudede et Forslag fra hans Partis Side, sige, at jeg har tidligere her fra denne Plads udtalt, at jeg vil godt yde min Medvirkning til en Ordning, hvorefter de Beløb, der tidligere er stillet til Raadighed, fortsat kan anvendes som Driftslaan i mindre Landbrug og da ikke som Driftslaan til det forholdsvis begrænsede Antal, vi har af Statshusmænd, men til samtlige mindre Jordbrugere her i Landet.

Men jeg maa være af den Opfattelse, at naar man vil tilstræbe en varig Ordning her, bør man ikke grunde denne Ordning paa Kommunalraadenes Garanti, som meget let vil medføre en ulige Behandling af mindre Jordbrugere i de forskellige Kommuner. Jeg tror, man skal søge tilbage til en Ordning, der indeholder en Sammenslutning af mindre Jordbrugere, der med solidarisk Garanti for hinanden afgiver den Sikkerhed, Staten maa kræve overfor enhver Laaneydelse, for hvilken der ikke ydes et Pant, hvad der jo ikke godt kan være Tale om, naar Spørgsmaalet er om Driftslaan. Jeg maa derfor sige, at Spørgsmaalet om Driftslaan til mindre Jordbrugere — og da omfattende samtlige Jordbrugere — har sin Interesse og kan have sin store Betydning, men jeg mener, at den Form, hvori Tanken derom har været fremsat i Udvalget, trænger til en meget nøje Overvejelse, og i Virkeligheden vil visse betydningsfulde Ændringer

være paakrævet, inden et saadant Lovforslag bør nyde Fremme.

Jeg udtaler min Glæde over, at det er lykkedes at føre disse to Lovforslag frem til tredje Behandling og føre dem frem med Tilslutning fra alle Sider og med Anbefaling fra alle Partiers Side. Jeg tror, at det Lovarbejde, der saaledes er udført i denne Samling, vil blive paaskønnet og vil medføre meget gode Resultater paa dette vigtige Omraade, og jeg takker alle de ærede Ordførere for den Medvirkning, de i saa Henseende har ydet.

Olufson: I Anledning af de Udtalelser, som det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen fremkom med, skal jeg kun sige, at det ærede Medlem blot behøvede at se en lille Smule til venstre og se den Glæde, der straaledede over de Ansigter, der stod til venstre for ham, eller ogsaa at se den Glæde, der straaledede ud fra den højtærede Landbrugsminister, for at faa at vide, i hvilket Selskab han er kommet. Det ærede Medlem staar ikke dér, hvor de Radikale har staaet, naar Husmandslovene tidligere har været under Debat, og heller ikke dér, hvor han selv tidligere har staaet.

Der bliver sagt, at det gælder om at gøre Starten saa god som muligt. Men dette opnaar man ikke paa den Maade, man anvender her, hvor man ganske vist fritager de paagældende for Rentebyrden yderligere i 2 Aar, men saa til Gengæld lægger 90 Kr. paa, for hvert Aar der gaar. Naar jeg utrykkelig sagde, at disse Love vilde skære Husmandsklassen og Landarbejderklassen væk, saa ved jeg — og det vil det ærede Medlem ogsaa faa at vide ved at gennemgaa alle de Andragender, der kommer ind til Jordlovsudvalget —, hvorledes netop Tyendeklassen bliver skaaret bort dels af Sogneraadene og dels af Amtskommissionerne, selv om de i øvrigt er vel kvalificerede. Naar — lad mig tage et ganske enkelt Eksempel ud af mange — en Landarbejder kommer og siger: Jeg er i Besiddelse af Besætning for i 275 Kr., jeg har en kontant Formue paa 400 Kr., jeg har et Indbo til 2 900 Kr., og Sogneraadet attesterer dette, og han saa af Amtskommissionen faar Paa-tegningen: Er ikke i Besiddelse af tilstrækkelige Midler til at opnaa Husmandsbrug, saa mener jeg, at vi er for langt ude. Og det ærede Medlem ved, at disse Tilfælde er ikke i Enkelttal, men de er i Flertal.

Saa sagde det ærede Medlem, at han kunde oplyse, hvor mange Procent af Gaardmandsbørn der ansøgte om disse Laan. Det kan han ikke, thi paa alle Skemaer staar der